

Taryha ýara salan ýalanlar: Reýhstagdan Yraga

Category: Kitapcy, Taryhy makalalar
написано kitapcy | 26 январа, 2025

Taryha ýara salan ýalanlar: Reýhstagdan Yraga TARYHA ÝARA
SALAN ÝALANLAR: REÝHSTAGDAN YRAGA

Hakykatlar ýüze çykjak bolup hemişe çyrpynar durar
Gaýgy-gam kalbymyza, hyýanatlary ruhymyza, ýalan-ýaşryklar
bolsa taryhymyza ýara salýar.

1933-nji ýylyň 27-nji fewraly. Berlin, Germaniýa.

Asmanyň ýüzi gyzgylt öwüsýär. Çabrap uran alawlar garaňkylygyň
bar ýerini gyzyla boýaýar. Berliniň asmanyny ýagtyldan ýangyn
Germaniýanyň Parlamentiniň binasy Reýhstagdan göge galýar.

Aýdylýanlara ynansaň-a, ýangynyň bolmagynda kommunistleriň eli
barmyş. Şol gije özüniň kommunistdigini aýdýan 24 ýaşly

Marinus wan de Lubbe atly gollandiýaly ýaş ýigit saklanýar. Marinus günäsini boýun alypdyr. Adolf Gitler, Žozef Gebbels, Germann Gering ýaly meşhur nemes liderleri parlament binasynyň öňüne gelipdir. Ol ýeri dessine miting geçirilýän ýere öwüripdirler. Gitler agzyndan ak köpük saçyp gürläpdir. Halkara kommunizmiň dürüşde topary tarapyndan guralan bu teraktyň Germaniýa garşy edilendigini öňe sürüpdir.

Sözüniň dowamynda ol «mundan beýläk rehim etmek diýen zat bolmaz, öňümize geçeniň kellesini togarlarys!» diýýärler. Nasistler parlamentiň jaýynda bolan ýangyn üçin kommunistleri we sosial-demokratlary günäkärläpdir.

Ertesi gün meşhur «Reýhstag ýangyny hakdaky» kararnama çykarylýar. Konstitusiýa hendege oklanýar» polisiýa sebäpsiz tussag etme ygtyýarlygy berilýär, aýyplanýanlaryň awlawjynyň kömeginden peýdalanmak hukugy-da çäklendirilýär. Syýasy ýygnanyşyklary we mitingleri geçirmek gadagan edilýär, söz azatlygy çakdanaşa gysyşa alynýar, metbugata senzura girizilýär, oppozision habar berişdeleriniň barsy ýatyrylýar. Uly tutha-tutluk başlaýar. Germaniýanyň Kommunistik partiýasynyň 81 deputaty tussag edilýär.

Soňky günlerde 100 müňe golaý kommunistik we sosial-demokratlar partiýasynyň agzalary bu tutha-tutluklardan paýyny alýar. Kommunistik partiýanyň saýlawlara gatnaşmaz ýaly derejede eli-aýagy baglanyp galýar.

Netijede Reýhstag ýangyny Gitlere ýeke özüniň häkimiýet başyna gelmegine ýol arçapdyr. Bu hadysa oňa ölýänçä çäklendirilmedik güýç beripdir. Kän wagt geçmänkä ähli radiolar we gazetler nasistleriň metbugat organyna öwrülýär. Munuň soňy jynsparazlykdan güýç alýan tutanýerlilik bilen, tekepbirlik bilen ýetişen ýeke adam režiminiň Germaniýany getiren ýerdir. Bu ýer millionlarça adamyň ölen, ondan has köpüsiniňem ýaralanyp maýyp-müjrup bolan, söz bilen beýan edip bolmajak hasratlar bilen ganly howza dönen dünýäden başga zat däldir...

1980-nji ýylda Marinusyň doganynyň ýüz tutmagy bilen Reýhstag ýangyny täzedan derňelipdir. Geçirilen derňew işinde ýangynyň binanyň birnäçe ýerinde bir wagtda başlandygynyň üsti açylýar. Ýangyn boýunça jaýy otlandygy barada Marinusdan alynan

düşündirişden başga hiç hili subutnama tapylmandyr. Birinji soragda onuň aklynyň ýerindedigi hakdaky kepilnama-da ýok edilipdir. Marinus aklanypdyr. Kommunistik partiýanyň düzen bir komissiýasy bolsa onuň partiýanyň ýeke agzasy bilenem gatnaşygynyň ýokdugyny subut edipdir...

• **Jesetleriň ýük awtoulaglary bilen daşalan şäheri: Temraşwar**

Togsanynjy ýyllara golaýlanda M.Gorbaçýowyň eli bilen geçirilen «reformalar» arkaly ýöräp duran sistemany terk etmek işleri çaltlaşypdyr. Gündogar blogyna girýän ýurtlarda durnuksyzlyklar höküm sürüpdir. 1989-njy ýylyň 20-nji dekabrynda Ýugowladiýanyň «Tanjug» habarlar gullugy tarapyndan dünýä jemgyýetçikigine täsin habarlaryň biri berilýär. Habar sosialistik we kapitalistik blogyň arasyna gysylyp galan, birnäçe wagt bári ýüzüni Günbatara tarap öwürmegiň hyýalynda gezýän Rumyniýa bilen baglanyşykly eken.

Habarlar gullugy Rumyniýanyň Temaşwar şäherinde 1989-njy ýylyň 17-nji dekabrynda bolup geçen wakalarda «2 müňe golaý adamyň ölendigini, köçeleriň ganly aýmançalara dänendigini, ýagan güýçli ýagyşyň ähli gany syryp-süpürüp gidendigini» aýdypdyr. Awstriýanyň döwlet telewideniýesi «ýük awtoulaglarynyň metrkublarça jeset daşandygyny wideogörnüşler bilen beripdir. Gündogar Germaniýanyň «ADN» habarlar gullugy bolsa «Temeşwarda arasynda 4630 jeset bolan köpçülikleýin mazar tapylandygy» baradaky habaryny bütin dünýä alyp göteripdir...

Ertesi gün «Çawuşeskunyň Temeşwar gandöküşligi» 72 dilde gazetleriň birinji sahypasyndan berilýär. Onuň yzyny orta çykarylan jesetler, synasynda zorluk alamatlary bolan ölümler, dowam edip duran mazar gazma işleri, 1200 jesediň gürrüni edýän rumyn lukmanyň güwä geçmeleri... Bularyň barsynyň üstüni rumyn howpsuzlyk gullugynyň şäheriň suwuny zäherländigini hakdaky habarlar ýetirýär... Dünýä jemgyýetçiligi we rumyn halky şok geçirýär...

Netijesi-de howatyra düşen halk, howsala halynda parçаланан goşun, prowokasiýalar bilen dowam eden graždanlyk urşy... Ahyrynda-da wakalaryň başlanyna ýaňy alty gün geçen badyna premýer-ministr Nikolaý Çawuşesku bilen aýaly Ýelenanyň atylmagy bilen ykbaly düýpgöter özgeren ýurt...

Şeýle-de bolsa, hakykatlar ýüze çykjak bolup hemişe çyrpynar durar. Munuň üçin diňe azajyk wagt gerek.

Ýüze çykýaram welin, Temeşwarda aýdylyşy ýaly gandöküşligiň bolmadygt belli bolýar! Dört esgeriň linç edilmegi bilen başlan wakalarda ölenleriň sany çakdanaşa köpeldilipdir!

Köpçülikleýin mazarlardan çykdy diýlip görkezilen 18 jeset morgdaky kadawralara degişli bolup çykýar. Bu ýagdaýy gönüden-göni ýerinde synlan žurnalist Uolter Ellis Angliýanyň meşhur «The Sunday Times» gazetinde ýazypdyr.

Hakykatlar käwagt agzyňy uçukladýar. «The Independent on Sunday» gazetiniň 1990-njy ýylyň 4-nji fewralyndaku sanynda bolsa, başga bir hakykat ýüze çykýar. 17-nji dekabrdan ýylyň başyna çenli tutuş Rumyniýada ölenleriň jemi sany 71-den ybarat eken! Bularyňam aglaba böleginiň şol wagtky režimiň harby we raýat gullukçylarydygy çak edilýär...

ÜMİT ZİLELİ

YAKIN TARİH YALANLARI

• **Yragyň himiki ýaraglary**

1990-njy ýylyň 2-nji awgusty. Yragyň goşuny Kuweýte çozdy.

Dünýä mediýasynda yzly-yzyna yrakly esgerleriň Kuweýtdäki zalymlyklaryny gürrüň berýän wideoýazgylar berilýär. Iki aý çemesi wagt geçenden soňam 10-njy oktýabrda ABŞ-nyň Kongresiniň Adam hukuklary boýunça komissiýasynyň öňünde Naýira El-Sabah atly 15 ýaşlyja gyzjagaz aglap interwýu berýär. Aýy gözýaşa boglan gyzjagaz «Yrakly esgerleri görendigini, olaryň hassahana gelendiklerini, kislородly inkubatorlarda ýatan bäbejikleri çykaryp betona zyňandyklaryny, inkubatorlary bolsa alyp gidendiklerini» aýfyp berýär. Habar dünýä mediýasynda göni efirden berilýär we uly dowul döredýär. Waka Kuweýtiň «Al-Adnan» hassahanasynda bolup geçýär. Hassahanadaky kislородly inkubatorlaryň sökülip Yraga äkidilendigi, içlerindäki 312 çaganyňam yrakly esgerler tarapyndan ýere zyňlyp, ölüme terk edilendigi barada habarlar ýaýraýar.

Yrak goşunyň eden-etdiklerini gürrüň berýän başga habarlaram bar. Bularyň bideň nebit skwažinalarynyň otlamagy hakdadyr. Habar beriş serişdeleri uly tebigy betbagtçylygyň bolup geçendigi hakdaky habary nebite bulaşyp hyrkyldap ýatan gotanyň suraty bilen bile beripdir. Habara dünýä jemgyýetçiliginde uly howsala bilen tomaşa edilýär...

Üç ýyldan soň dünýä mediýasynda bu gezek Yragyň köpçülikleýin gyryş ýaraglarynyň dünýäni howpa iterýändigini hakdaky habarlar ýaýraýar. Amerikan we iňlis mediýasy himiki ýaraglaryň saklanýan ammarlarynyň ýerlerini görkezýän emeli hemradan alynan fotosuratlary-da çap edýär.

Netijesi: birinjisinde 37, ikinjisinde bolsa şoňa golaý ýurduň gatnaşan koalisiýasy bilen Yraga garşy alnyp barylýan ganly uruş bolýar. Uruşda bir million adam ölýär, 4 million 700 müň raýat ýerinden-ýurdundan jyda düşýär. Yrak döwleti mazaly seňseledilýär. Yzyndan dörejek boşlukda YŞYD we şoňa meňzdeş jihadist bandalar ösüp-örňeýär... «Hudaýlar» indi dowzahyň gapysyny ardyna çenli açypdy. Ýakyn Gündogaryň ee dünýäniň gan, ot, hasrat bilen gowrulmaga başlan döwri...

Muň garamazdan hakykatlaryň orta çykmak ýaly keşir gylygy bolýar. Birnäçe ýyl geçenden soň BMG-nyň habarnamalary Yrakda hiç hili himiki ýarag ýokdugyny ýüze çykarýar. Halkara habar

beriş serişdeleriniň eline berlen emeli hemra fotosuratlarynyňam hemmesiniň galp we toslamadan ybaratdygy belli bolýar. Dünýä mediýasynda gaýgyly saz bileb birlikde dramatizirlenen nebite bulaşyp ýatan gotanyňam suratynyň Yrakdaky nebit skwažinalary bilen ýakyndan-daşdan baglanyşygy ýok.

Garamaňlaý gotan nebit syzdyran tankeriň Demirgazyk deňzinde sebäp bolan deňiz hapalanmasynyň netijesidir. Surat Fransiýanyň kenarlarynda düşürilen bolup çykýar. 15 ýaşynda Naýirah El-Sabah hem Kuweýtiň ABŞ-daky adatdan daşary we doly ygtyýarly ilçisi Nasser El-Sabahyň gyzy eken. ABŞ-nyň Kongresinde edilen çykyşam ýöriteläp taýynlanan senaridir we inkubator (kuwýoz) kyssasy «CNN» tarapyndan toslanan ullakan ýalandan ybaratdyr...

Uly güýçler dünýäni isleýişleri ýaly dolandyryp bilmek üçin uly ýalanlara mätäçlik duýýarlar. Munuň üçinem uly mediýa imperiýalaryna eýe bolaslary gelýär. ABŞ-daky Jemgyýetçilik dogruçyllygy merkeziniň çap eden habarnamasynda 2003-nji ýyldaky Ikinji Pars aýlagy urşynda Buş hökümeti tarapyndan 935 ýalan habaryň ulanylandygy aýdylýar.

Ýusuf NAZYM.

«T24» internet gazetini, 14.03.2019 ý. Taryhy makalalar